

STORTINGET

Innst. 31 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:266 S (2021–2022)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Sofie Høgestøl, Grunde Almeland og Ingvild Wætrhus Thorsvik om å styrke handel og samarbeid mellom Norge og Republikken Kina (Taiwan)

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen undersøke mulighetene for å etablere en felles norsk-taiwansk produksjonsfasilitet for halvledere i Norge.
2. Stortinget ber regjeringen reetablere et norsk representasjonskontor i Taipei.
3. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til frihandelsforhandlinger mellom EFTA og Republikken Kina (Taiwan).
4. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en bilateral skatteavtale med Republikken Kina (Taiwan).
5. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en melding om alternative måter å styrke Norges bilaterale forhold til Republikken Kina (Taiwan) på.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Nils-Ole Foshaug, Steinar Krogstad og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Hårek Elvenes, Ingjerd Schou, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Bengt Fasteraune, fra Fremskrittspartiet, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Dag-Inge Ulstein, merker seg utenriksministerens uttalelser til forslaget, datert 23. september, hvor svaret også inkluderer vurderinger hentet fra finansministeren og næringsministeren.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, oppfatter at det i dag foregår et pragmatisk samarbeid med aktører på Taiwan, og at norske næringslivsinteresser står fritt til å vurdere sitt engasjement.

Flertallet tar til etterretning at det ikke er aktuelt for regjeringen å vurdere etablering av et eget representasjonskontor på Taiwan, og at det ikke kan inngås skatteavtaler med Taiwan, da Taiwan ikke er en selvstendig stat.

Flertallet merker seg at Norge prioriterer frihandelsavtaleforhandlinger gjennom EFTA, og at Taiwan ikke der er prioritert.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, deler forslagsstillernes

bekymring over den økte spenningen i Taiwanstredet. Dette flertallet viser til at relasjonen mellom Beijing og Taipei har blitt mer tilspisset den siste tiden, med fare for økt konflikt. En slik konflikt vil ha svært store konsekvenser. Dette flertallet vil understreke viktigheten av at Norge, både bilateralt med Kina og i multilaterale fora, fortsetter å ta opp kritikk av brudd på menneskerettighetene.

Dette flertallet viser til at Norge har anerkjent Folkerepublikken Kina og forholdt oss til myndighetene i Beijing som rette myndighet for Kina siden 1954. Dette flertallet merker seg at Utenriksdepartementet i sin vurdering av representantforslaget slår fast at det ikke er aktuelt for regjeringen å vurdere etablering av et eget representasjonskontor på Taiwan, men at deltagelse fra Taipei i visse internasjonale organisasjoner kan vurderes i enkelttilfeller.

Dette flertallet viser til at selskaper med hovedkontor i Taipei er verdensledende innen forskning på og produksjon av halvledere. Dette flertallet understreker betydningen denne teknologien har for moderne industri, og anser det som positivt med samarbeid mellom norske selskaper og produsenter av halvledere for å fremme norsk industri og innovasjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre er bekymret for utviklingen i situasjonen mellom Kina og Taiwan. Spenningen i Taiwanstredet og Kinas reaksjon i etterkant av besøket av ledende amerikanske politikere til Taiwan vitner om at Kina er inne i en fase hvor de ønsker å projisere makt. Disse medlemmer frykter at Kina kan komme til å legge ytterligere press på Taiwan for å få bedre kontroll med den politiske og demokratiske utviklingen i området.

Disse medlemmer mener at Kina gjennom sin opptreden overfor Hongkong har vist at Kina ikke ønsker demokratisk og økonomisk utvikling utenfor Beijings kontroll.

Disse medlemmer ser store muligheter for samarbeid mellom norsk og taiwansk industri. Det vil være til hjelp for norske aktører å ha en norsk representasjon i Taiwan. Tettere økonomisk samarbeid vil forhåpentligvis også hjelpe Taiwan med videre politisk utvikling.

Komiteens medlem fra Venstre påpeker Kinas brudd på den kinesisk-britiske felleserklæringen av 1984, og at Kina med dette har ødelagt demokratiet i Hongkong. Det undergraver også kommunistregimet i Beijing sin troverdighet i spørsmålet om «ett land, to systemer». Tanken bak «ett land, to systemer» var at både Hongkong og Macao kunne fortsette med en begrenset form for demokrati selv om de ble en del av det kommunistiske Kina. Folkerepublikken Kina har også

brukt dette som en inngang til å «gjenforene» Taiwan med resten av landet.

Dette medlem understreker at Kinas implementering av den nasjonale sikkerhetsloven i Hongkong har ført til at bystatens rettsstat har blitt ødelagt og det begrensede demokratiet fjernet. Det finnes i dag ingen uavhengig opposisjon i Hongkongs lovgivende forsamling, og fri meningsyttring er forbudt. Dette er en tragedie for Hongkong, men også et bekymringsverdig frampek om det som vil skje med demokratiet på Taiwan dersom regimet i Beijing skulle oppnå sitt mål om «gjenforening».

Dette medlem påpeker at Folkerepublikken Kina i løpet av de siste to årene har økt sitt militære nærvær i Taiwanstredet. De har også økt antall flyvninger inn i taiwansk luftforsvarssone. Taiwan er nå det eneste gjenværende kinesiske demokratiet og et levende bevis på at frihet og demokrati er universelle verdier det er verdt å støtte opp under. Militært er det først og fremst amerikansk støtte som kan bidra til å forsvare Taiwans demokrati, men økonomisk kan Norge og andre europeiske land gjøre mer for å støtte øydemokratiet.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen undersøke mulighetene for å etablere en felles norsk-taiwansk produksjonsfasilitet for halvledere i Norge.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre vil fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen reetablere et norsk representasjonskontor i Taipei.»

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til frihandelsforhandlinger mellom EFTA og Republikken Kina (Taiwan).»

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en bilateral skatteavtale med Republikken Kina (Taiwan).»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en melding om alternative måter å styrke Norges bilaterale forhold til Republikken Kina (Taiwan) på.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen reetablere et norsk representasjonskontor i Taipei.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til frihandelsforhandlinger mellom EFTA og Republikken Kina (Taiwan).

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en bilateral skatteavtale med Republikken Kina (Taiwan).

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en melding om alternative måter å styrke Norges bilaterale forhold til Republikken Kina (Taiwan) på.

Forslag fra Venstre:*Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen undersøke mulighetene for å etablere en felles norsk-taiwansk produksjonsfasilitet for halvledere i Norge.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:266 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Sofie Høgestøl, Grunde Almeland og Ingvild Wettrhus Thorsvik om å styrke handel og samarbeid mellom Norge og Republikken Kina (Taiwan) – vedtas ikke.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 25. oktober 2022

Ine Eriksen Søreide

leder

Sylvi Listhaug

ordfører

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Utenriksministeren

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Ine Marie Eriksen Søreide

Oslo, 23. september 2022

Uttalelse fra Utenriksdepartementet ang. Dokument 8:266 S (2021-2022) – representantforslag fra representantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Sofie Høgestøl, Grunde Almeland og Ingvild Wettrhus Thorsvik

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev av 08. september 2022, med anmodning om uttalelse fra Utenriksdepartementet til Dokument 8:266 S (2021-2022) fra representantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Sofie Høgestøl, Grunde Almeland og Ingvild Wettrhus Thorsvik. Representantene ber om «å styrke handel og samarbeid mellom Norge og Republikken Kina (Taiwan)».

Flere av representantenes forslag berører områder som konstitusjonelt hører under andre departementer. Mitt svar inkluderer vurderinger jeg har innhentet fra finansministeren og næringsministeren.

Regjeringens ett-Kina-politikk ligger fast. Det innebærer at Norge anerkjenner Folkerepublikken Kina, og forholder seg til myndighetene i Beijing som rette myndighet for Kina. Dette har Norge gjort siden Folkerepublikkens opprettelse og etablering av bilaterale relasjoner med denne i 1954.

I Hurdalsplattformen slås det videre fast at Norge skal «samarbeide med Kina langs en nordisk og europeisk linje, om felles interesser, og stå opp for norske samfunnsverdier og de internasjonale menneskerettighetene».

I likhet med de fleste andre land, anerkjenner ikke Norge Taiwan som en selvstendig stat. Spørsmål som knytter seg til gjenforening mellom fastlandet og Taiwan, er følgelig et anliggende som bør løses mellom partene, gjennom dialog og med fredelige midler.

Det foregår i dag pragmatisk samarbeid med aktører på Taiwan på områder av felles interesse, herunder en viss samhandel. Norske næringslivsinteresser står fritt til å vurdere sitt engasjement.

Norge har støttet deltakelse fra Taipei i enkelte internasjonale organisasjoner hvor sterke felles behov taler for det, for eksempel knyttet til pandemihåndtering. Basert på faglige vurderinger i enkelttilfeller, er det noe jeg mener at vi kan og bør fortsette med.

Det er ikke aktuelt for regjeringen å vurdere etablering av et eget representasjonskontor på Taiwan. Våre behov for informasjonsutveksling og tilstedeværelse, ivaretas av vår ambassade i Singapore.

Norge inngår i sin alminnelighet skatteavtaler med andre stater i medhold av dobbeltbeskatningsavtaleloven av 28. juli 1949 nr. 15. Det følger av denne lovens § 1 at slike avtaler kan inngås “med fremmed stats regjering” av “Kongen med Stortingets samtykke”. Norge anerkjenner ikke Taiwan som en selvstendig stat.

Taiwan er et eget tollområde og fullverdig medlem av WTO, og det kan teknisk sett inngås frihandelsavtaler med Taiwan. Norge prioriterer frihandelsavtaleforhandlinger gjennom EFTA. Taiwan er verken en del av Norges eller EFTAs prioriteringer.

Når det gjelder forslaget om å etablere produksjonsfasiliteter for halvledere i Norge vil jeg påpeke at det er næringslivet, ved relevante bedrifter eller investorer, som tar initiativ til og gjennomfører kommersielle etableringer, i samarbeid med forretningspartnere fra andre land dersom de anser dette som interessant og relevant. Myndighetene tar ikke selv initiativ til etablering av kommersiell virksomhet, men kan legge til rette for dette gjennom målrettede virkemidler og gode rammevilkår.

Norge tar jevnlig opp menneskerettssituasjonen i Kina, inkludert utviklingen i Hongkong, med kinesiske myndigheter. Det gjorde jeg også i min siste samtale med den kinesiske utenriksministeren da vi møttes i New York i september 2022.

Kina er en avgjørende aktør i en rekke av de største globale utfordringene vi i dag står overfor, som klima og miljø, global helse, og oppnåelse av bærekraftsmålene. Regjeringen skal i vår politikk overfor Kina ivareta våre nasjonale interesser, men også hensynta de store globale utfordringene verden står overfor. I en stadig mer urolig og uforutsigbar geopolitisk situasjon, blir det bare viktigere å stå for en gjenkjennelig og forsvarlig norsk utenrikspolitikk.

Med vennlig hilsen

Anniken Huitfeldt

